

Passet i riksdagen

Berättelse

Det var den 4 december 2013, en onsdag. Jason Diakité stod i Sveriges riksdag i Stockholm. Han skulle ta emot ett pris. Han fick priset av en grupp som kallades Fem i tolv, eftersom han hade arbetat mot rasism.

Veckan innan hade det varit mycket debatt i Sverige om Jason. Många pratade om honom i tidningar och på tv. Nu stod han där, framför politiker och journalister, och alla väntade på vad han skulle säga.

Jason var nervös. Han tog fram ett pass ur fickan och höll upp det i luften, så att alla kunde se. Sedan sa han ungefär så här: "Det här är mitt bevis. Jag är inte en främling. Hatet mot mig på grund av min hudfärg kan därför aldrig vara främlingsfientlighet. Det är och förblir rasism."

Jason var född i Lund år 1975, och Sverige var hans hemland. Ändå frågade andra ofta varifrån han "egentligen" kom, bara för att han hade mörk hud. Den frågan gjorde ont.

I talet sa han också att han älskade Sverige. Han sa att han ville leva i Sverige och bygga landet tillsammans med andra. Många i salen blev rörda, och flera fick tårar i ögonen.

Talet spreds snabbt över hela landet. Många människor delade det på nätet, och en del skrev "Jag är Jason" för att visa att de höll med honom. En enkel handling – att hålla upp ett pass – blev ett starkt ögonblick som många minns än i dag.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
riksdagen	platsen där Sveriges politiker bestämmer lagar
ta emot	här: få något
ett pris	en belöning för något bra
debatt	när många diskuterar en fråga
journalist	person som arbetar för tidning, radio eller tv
ett bevis	något som visar att det är sant
en främling	en person som inte hör hemma
främlingsfientlighet	rädsla eller hat mot människor från andra länder
rasism	att behandla människor sämre på grund av hudfärg
förbli	Vi vill förbli vänner hela livet.
rörd	full av starka känslor
sprida sig	nå ut till många människor

Läsförståelsefrågor

1. Var och när hände det här?
 1. I riksdagen den 4 december 2013.
 2. I en skola år 2005.
 3. Hemma hos Jason år 2016.
2. Varför fick Jason priset?
 1. För sin musik.
 2. För sitt arbete mot rasism.
 3. För en bok han skrev.
3. Vad gjorde Jason mitt i talet?
 1. Han sjöng en sång.
 2. Han höll upp ett pass i luften.
 3. Han lämnade salen.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 1. Jason var född i Lund.
 2. Många i salen blev rörda.
 3. Jason höll upp passet med vänster hand.
5. Vad menade Jason när han sa att hatet mot honom var rasism och inte främlingsfientlighet? Förklara kort. (öppen fråga)
6. Varför tror du att så många människor delade talet och skrev "Jag är Jason"? (inferens)

Facit

1. 1. I riksdagen den 4 december 2013.
2. 1. För sitt arbete mot rasism.
3. 1. Han höll upp ett pass i luften.
4. 1. ja b) ja c) det står inte i texten
5. Exempel på svar: Han var svensk och född i Sverige, alltså ingen främling. Därför kunde hatet mot honom inte handla om att han kom från ett annat land, utan bara om hans hudfärg – och det är rasism.
6. Exempel på svar: Många kände igen sig eller höll med honom och ville visa stöd. Talet berörde en viktig fråga om vem som får räknas som svensk.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten är skriven i preteritum och övar tidsord och enkla bisatser (eftersom, att). Den ger en närbild av ett känt ögonblick och kompletterar biografien. Tema: identitet, tillhörighet och vem som räknas som svensk. En känd detalj: Jason upptäckte långt efteråt att passet han höll upp faktiskt var hans flickväns – men poängen i talet var ändå tydlig. Den detaljen kan tas upp som ett lättamt samtalsämne om man vill.

Diskussionsfrågor

- Har du fått frågan “Var kommer du egentligen ifrån?” Hur kändes det?
- Vad gör ett tal eller ett ögonblick starkt, tror du?
- Jason höll upp ett pass som bevis. Vad visar att man hör hemma någonstans?
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om en gång då du kände stark gemenskap med andra människor.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia (svenska): Timbuktu (artist) — [https://sv.wikipedia.org/wiki/Timbuktu_\(artist\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Timbuktu_(artist))
- Wikipedia (engelska): Timbuktu (musician) — [https://en.wikipedia.org/wiki/Timbuktu_\(musician\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Timbuktu_(musician))
- Wikipedia: Alla vill till himmelen men ingen vill dö — https://sv.wikipedia.org/wiki/Alla_vill_till_himmelen_men_ingen_vill_d%C3%B6
- Timbuktus officiella webbplats — <https://www.timbuk.nu/>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Jason Michael Bosak Diakit  föddes 11 januari 1975 i Lund. Han växte upp i Lund med amerikanska föräldrar och talar både svenska och engelska som modersmål. Artistnamnet Timbuktu kommer från staden Timbuktu i Mali, ett land där hans far Madubuko Diakit  har rötter. Han började i mitten av 1990-talet i rapgruppen Excel och blev soloartist som Timbuktu. Albumet “Alla vill till himmelen men ingen vill dö” (2005) blev en stor framgång (guld i Sverige). Han har vunnit flera Grammis och P3 Guld och var programledare för Musikhjälpen 2008/2009–2012. År 2016 kom hans självbiografi “En droppe midnatt”, som följer familjens historia från slaveriet i USA till Sverige. Lunds universitet utsåg honom till hedersdoktor (2021/2023; årtalet anges olika i källor). Han lever (2026). Osäkerhet: exakt år för hedersdoktorat och exakt startår för Musikhjälpen-uppdraget varierar något mellan källorna; dessa detaljer har därför hållits allmänna i texterna.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.